

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računata se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Govor poslanca Šukljeja

v 67. seji drž. zbora dne 14. nov. 1891.

Častiti gospodje! Še pred nekaterimi urami bi ne bil sanjal, da bodem nastopil v tej debati kot govornik, a najmanj kot generalni govornik v imenu mnogih upisanih gospodov tovarišev. Volitev, ki je na vsak način zame jako častna, je morda več, kakor samo slučaj, in velik list, vodilno glasilo leve, je to stvar morda prav tolmačil tako, da sem tistih jeden, ki je mej slovenskimi rojaki v parlamentu glede narodnega mišljenja najzmernejših nazorov. (Jako dobro! na desni.) Morda sem bil baš zato izbran, da vzlic temu svojemu mišljenju (Pritrjevanje na desni), vzlic tej zmernosti (Ponovljeno pritrdjevanje na desni) v imenu razžaljenega naroda (Ponovljeno živo odobravanje na desni), v imenu našega pravnega čustva odgovorjam na izvajanja, katera smo čuli včeraj z vladne strani, na izvajanja, o katerih lahko trdim, da jih slovenski poslanci niso pričakovali, še manj pa od te vlade zaslužili. (Odobravanje na desni.)

Gospoda moja! Potrudil se bodem, govoriti kolikor mogoče mirno, in sicer tem bolj, ker se je Njega ekselencija gospod naučni minister kazal ne ravno v prijetni podobi velike in ne motivirane, rekel bi celo strastne razburjenosti. (Prav dobro! na desni.) Na srečo ni takega prizora videti niti vsak dan, niti na takem mestu.

V stvarnem oziru mi ni treba biti posebno obširen, a tega nisem jaz kriv; gospod naučni minister govoril je jako malo stvarnega (Prav dobro! na desni), ognil se je vseh drugih vzpodbud, katerih ni manjkalo tekom razprave — opozarjam zlasti na težka uprašanja, katera je spravil v razgovor čislani poslanec Kobler in na dotično polemiko poslanca dr. pl. Krausa (Tako je! na desni) — ti temeljni problemi niso vznemirili ministra, včerajšnja izvajanja njegova bila so taka, kakor da je bil gospod poslanec za ljubljanske kmetske občine jedini govornik v tej debati, a tudi gledé teh mi je reči, da so sestavljeni z nekim posebnim eklekticizmom.

Gospod poslanec Klun navajal je v svojem govoru mnogo stvari, katerim ni odrekli stvar-

nosti (Tako je! na desni), a gospod naučni minister oziral se je komaj na jedno. Opozarjem gledé tega zlasti na tisti odstavek Klunovega govora, ki razpravlja slovenske šolske razmere v Trstu, torej na uprašanje, za katero bi se moral avstrijski minister tudi z državnega stališča zanimati. Gospod poslanec Klun kazal je nato, da na tisoče in Tržaškem mestu živečih Slovencev do današnjega dne še nimajo javne ljudske šole vzlic temu, da so uložili peticijo, podpisano od 1400 starišev in vzlic temu, da je dokazano potreba že s tem, da ima privatna šola, katero smo s skromnimi svojimi sredstvi pred nekaterimi leti ustanovili v Trstu, že štiri razrede in 400 učencev. (Čujte! na desni.) Gospod naučni minister se za to ni zmenil in niti besedice ni črnil; v olimpični svoji visokosti ni se dal premotiti niti od misli, jeli kaže z avstrijskega stališča, da na obrežji Adrije, v trdem boji za obstanek, gine brez pomoči slovenski element v borbi proti italijanskemu navalu. (Jako dobro! na desni.)

Gospod poslanec Klun predložil je tudi konkretnih dat in s pomočjo uradnega materijala in s številkami razpravljal o jezikovni uredbi ljudskih šol koroških, o slabem jezikovnem znanju učiteljev in o nezaslišanem slučaju, da je na ljudskih šolah na Koroškem, namenjenih Slovincem, nastavljenih mnogo učiteljev, ki materinega jezika otrok ne znado nič ali samo slabo. — Gosp. minister sodi, da mu ni treba odgovoriti niti na te točne date. Kaj pa je torej prav za prav povedal?

Gospoda moja! Ako analizujete ves ta govor, odpade tretjina na razpravljanje o nevažnih stvareh, katere je iznesel poslanec Klun, okičeno z nekaterimi jako cenanimi dovtipi; potem pride nekaj ničnostij, s katerimi deloma ničesar povedano ni, a ki so deloma za avstrijske nenemške narode žaljivi (Živo odobravanje na desni) in konec, borni konci, prinaša stvari, gledé katerih more pedagog zmajati samo z rameni, gledé katerih se pa politik ne more prečuditi, da v pravni državi, kakor je Avstrija (Klici na desni: Kakor naj bi bila!), ki jamči in zagotavlja v ustavi vsem narodom ravnopravnost, zagovarja zastopnik vlade nazore, ki žalijo pravno čustvo avstrijskih narodov. (Živo odobravanje na desni)

Torej, gospodje moji, kaj pa je prav za prav jedro tega, kar je poslanec Klun iznesel pred vas in kar je njega ekselencijo moglo tako globoko razdražiti? Jeli bil posl. Klun posebno brezumno poželjiv v narodnem oziru, jeli Bog zna koliko visokih šol, naučnih akademij zahteval za koroške Slovence?

Ne, drugega ni zahteval ničesar, kakor da se za koroške Slovence glede ljudskih šol izvršuje člen XIX. državnega osnovnega zakona, da se v ljudski šoli poučuje na podlagi materinega jezika in da bodi materinščina učni jezik tudi v ljudskih šolah.

Jaz sem učitelj; ponosen sem na to in odkrito izpovem, da bi se sramoval sam pred sabo in svojo pedagoško zavestjo, ako bi moral v tako izbrani družbi zagovarjati trditev, da je uspeh v ljudskih šolah mogoč le na podlagi materinega jezika. Učni smoter naših ljudskih šol je tako visok, da ga je doseči le tedaj, ako se vrši pouk na podlagi tistega jezika, katerega otroci razumejo in v katerem mislijo. O tem torej mi ni podajati drugih dokazil.

Kar se dostaje državnopravnega uprašanja, oproščen sem vsake dedukcije. Uprašati mi je samo gospoda naučnega ministra, jeli mu je znan — kakor mislim, dá — tretji odstavek člena XIX. drž. osnovnega zakona.

Ta slove (čita): „V deželah, kjer prebiva več narodov, morajo javne ljudske šole tako urejene biti, da dobi vsak teh narodov potrebna sredstva za izobrazbo v svojem jeziku, ne da bi bil prisiljen učiti se kakemu drugemu deželnemu jeziku.“

Koroška je brez dvojbe dežela, kjer prebiva več narodnostij, in javne ljudske šole so javna učilišča. Sklicevaje se na podana izvajanja, uprašam gospoda naučnega ministra: jeli jezikovna organizacija koroških ljudskih šol res taka, kakor jo določa zakon in so-li šole dejanski tako urejene, da imado naši rojaki na Koroškem sredstva, da se izobrazijo v svojem jeziku, ne da bi bili prisiljeni učiti se drugemu deželnemu jeziku?

Govoriti mi je o stvarnih argumentih, katere je navel gospod naučni minister in obžalujem, da mi ni kaj več o teh povedati, zakaj kar se nam je podalo, je bilo jako oskromno.

LISTEK.

Slovensko gledališče.

Češka glasbena literatura je bogata na vseh poljih in šteje imena, katera imajo svetovni glas. Da je v narodu, tako bogato obdarjenem, se lepo razvila tudi dramatična glasba, je povsem naravno. In mej najboljše skladbe češkega opernega repertoira spada komična opera „Ve studni“, katero nam je „Dramatično društvo“ predstavilo v tako lepo dovršeni obliki preteklo nedeljo.

Skladatelj Viljem Blodek pokazal je v prvem svojem večjem delu tako izreden talent, da je res obžalovati, da je tako hitro zopet izgubil, komaj da se je bil dobro razvil. Zadela je duhovitega skladatelja ista grozna osoda, kakor drugemu češkega glasbenega velikana Smetano, omračil se je duh, ki je obetal toliko po prvem svojem poskusu na dramatičnem polju.

Rodil se je Blodek l. 1834. v Pragi, kjer je dovršil svojo muzikalno naobrazbo v konservatoriji, na katerem je bil po kratki odsotnosti l. 1860. nastavljen kot profesor. Komična opera njegova „Ve

studni“ predstavljala se je prvič v Pragi l. 1867. in se dopadla tako, da je ostala do današnjega dne priljubljena repertoarna opera narodnega gledališča češkega. Predstavljala se je tudi v Peterburgu in po drugih gledališčih in izšla v tisku v Pragi s češkim in nemškim tekstom. Strokovnjaki izrazili so se jako laskavo o tem mnogo obetajočem delu mladega skladatelja ter so Blodekovo opero primerjali s slavnoznanom Smetanovo „Prodano nevesto“.

Žalibog pa žalostna osoda, ki je zadela nadarjenega skladatelja, ni dopustila, da bi bil mogel dovršiti to, kar se je po vsej pravici pričakovalo od njega po tako sijajni prvi poskušnji. Drugo svojo opero „Čarovnik Židek“ ni mogel več dodelati. L. 1870. omračil se je duh nesrečnemu skladatelju in l. 1874. umrl je v Praški blaznici v najlepši svoji moški dobi, ko bi bil še toliko lepega lahko podal svojemu narodu.

Ko je „Dramatično društvo“ pred tremi leti seglo po tem delu, bila je jako srečna misel. Predstavljala se je ta opera v Grbičevem prevodu pod imenom v „V vodnjaku“ l. 1889. dvakrat in l. 1890. jedenkrat. Če navzlic temu danes govorimo še jedenkrat obširneje o tem delu, je za to, ker se je preteklo nedeljo predstavljalo tako dovršeno, da je

daleč nadkrililo poprejšnje predstave. Posebno orkester in zbor bila sta ta pot prav dobro zastopana, kajti pri prvih predstavah oskrbelo je orkester pet gospodov na godalih in g. Janušovski na klavirji, v kateri redukciji se nikakor neso mogle tako oceniti baš instrumentalne lepote, katerih ima to delo prav obilo.

Že ouvertura pokaže takoj bogato melodično fantazijo skladateljevo in povsem slovansko izvornost njegovo. Vojaški orkester domačega polka pod vodstvom g. prof. Gerbiča izvedel jo je prav izborno in je občinstvo živahno izražalo svojo zadovoljnost. Želeli bi bili le semtertja malo živahneje tempo, po intencijah skladateljevih in na pr. ostreje izražen prehod iz Maestoso v D dur (1/2 n. = 60) v Allegro vivo v alla breve taktu (1/2 n. = 144) kjer počemljejo brze violinske figure. Sicer pa vemo dobro, kako težavno je ravnati „ad hoc“ sestavljeni gledališki orkester in ne moremo tacih malih nedostatkov preostro soditi, če se v celoti stvar izvrši tako precizno, kakor preteklo nedeljo.

Opera je pisana prvotno v jednom aktu, a pri nas daje se v dveh dejanjih, ker je za jedno res malo dolga. Obseza najrajt točk, ki so zvezane z jako spretno uglasbenimi recitativi, tako, da je vsa

Govorilo se je o rekurzu občine Št. Jakob v Rožni dolini. Kdor me bližje pozna, vé, da nisem sentimentalne naravi. Odkrito pa izjavim, da me je trpljenja polno prizadevanje te občine, katero je nekojim gospodom, ki se zovejo liberalci, povod za cenene dovtipe, da me je te občine 13letna borba za ustavno najamčeno svoje pravo vselej mačno ganila. Gospodu naučnemu ministru se tu ni primerilo; njega ni ganil fakt, da se kaka občina poteza 13 let na nekaj, kar jej gre po ustavi, niti besedice ni imel, da te opraviči, obratno, še malo ponorčeval se je in s tem vzbudil posebno zadovoljstvo gosp. poslanca Svobode. (Veselo.)

Postuževal se je pri tej priliki besede, ki se mi čudna vidi z ozirom na to, da je neka občina, da doseže pravico, hodila 13 let po poti zakona in da vsled cele vrste neverojetnih in nerazumnih šikan učna uprava niti prilike ni imela, soditi o tej stvari. Vzlic temu misli gosp. naučni minister, da ima pravico, poslancu ljubljanskih kmetijskih občin, ki je to zadevo v razgovor spravil, očitati in ga zavračati, „če se že v naprej“ — citujem doslovno — „tem organom ali oblastvom očita strankarsko postopanje v šolskih rečeh“. (Smeh na desni.) Že v naprej!

Gospoda moja! Navajen sem zmatrati avstrijskega ministra za čuvarja zakona. Tu se gre za flagrantno kršenje zakona in Njega ekscelencija je zavrnil poslanca in ugovarjal, da se „oblastvom že v naprej očita strankarsko postopanje v šolskih zadevah.“

Pri tej jedini občini pa ni obstati, upoštevati je razen občine Št. Jakob v Rožni dolini tudi še občini Blate in Tolsti vrh, kateri sta protestovali proti nemškemu učnemu jeziku. Toda Njega ekscelencija povedal nam je včeraj nekaj, za kar sem mu s svojega stališča hvaležen. Tako pogostoma čujemo staro pesem in bojim se, da cenjeni glavni govornik pro, gospod kolega s Koroškega, ne bode opustil te lepe prilike in bode trdil, da je slovensko stanovništvo na Koroškem naučeno za sedanjí položaj. (Veselo na desni.) Njega ekscelencija je pa včeraj sam to trditev ovrge, zakaj priznal je, da mu je došlo drugim potom 33 pritožeb koroških občin. Čudno pa me je zadelo, vidsemu, da se ni zmenil za vsebino teh pritožeb, nego da se je poprijel nevažnega momenta. (Jako dobro! na desni.) Naglašal je, da so te 33 občine iskale zbirališča in da jim kot tako služi „Katoliško politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem.“

To se je povedalo namenoma, zakaj Njega ekscelencija naglašal je besedo „gospodarsko“ nekako posebno; jaz sem tega nazora, da ta kriterij Njega ekscelencijo gospoda naučnega ministra jako malo briga; njemu se je brigati le zato, je li vsebina pritožbe upravičena (Odobrovanje na desni), brigati se mu je zato, je li so občinske ukrepe ukrenili kompetentni faktorji in jih predložili na predpisani način. Kdo jih je predložil, to je manjše važnosti, to je nekaj, kar stvari same po sebi ne more izpremeniti; je li to kako politično društvo — in k poslom političnih društev šteti je tudi to — ali kak poslanec, ali kaka privatna oseba, ali pa dotična občina sama, to ne more biti merodavno za

opera pravi niz muzikalnih biserov, ki se pridružujejo drug drugemu. Akopram ima opera naslov komična, je glasba izvzemši dve prav dobro uspeli buffo-ariji za basa in jeden ženski zbor in ensemble večinoma precej serijozna in se je skladatelj prav rad posluževal mehkih molovih načinov, kar daje glasbi slovanski značaj. Nikjer ne nahajajo se trivialna mesta in prav srečno naslanja se semtertja na narodne češke motive.

Kdor je jedenkrat čul to glasbo, želi si jo slišati še večkrat in gotovo bode slovensko občinstvo prav hvaležno, če se bode v kratkem času zopet predstavljala, ker mnogo oseb ni moglo dobiti več prostora v omejeni dvorani čitalniški. Tako dovršeno izvedeno delo pa tudi zasluži, da se poda večkrat občinstvu, posebno ker se je prejšnja leta baš ta opera predstavljala vselej že proti koncu sezije, da jo ni bilo več mogoče ponavljati. Gotovo bode vodstvo slovenskega gledališča dobro pogodilo, ako ne bode predolgo odlašalo s ponavljanjem te opere.

Konečno še nekoliko besed o naših izbornih predstavljalcih, ki so presegli naša pričakovanja. Gospa Grbičeva (Polona) presenetila nas je v za njo novi glasovni stroki alt-partije, katero je izvedla tako dovršeno, da jej moramo res prav od

pravno stran razsodbe. (Tako je! na desni.) Njega ekscelencija je pa pridejal še nekaj besed, katerih pravi pomen mi ni povsem umeven.

Stavil je v svojem govoru uprašanje (cita): „Kajda ni neprilumno uprašati se: kako je pa te, da je katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence v Celovei postalo zbirališče za prejšnje 33 občin glede organizacije šolstva? Stavil tega uprašanja ne bodem. Sledim, da se bode te uprašanje stavilo na drugem mestu (Čujte! čujte! na desni), kjer se bode ne samo točno odgovorilo na to uprašanje, nego tudi vse potrebne ukrenilo.“ (Klici na desni: Redarstvo!)

Zmislil teh besed mi ni povsem umeven. Ako imado te besede sploh kaj zmisla, potem niso drugega nič, kakor navadna grožnja in lahko mi je Njega ekscelencijo zagotoviti, da nas grožnje in nasilstva ne bodo niti najmenj preplašile glede nadaljnega postopanja. (Živo odobrovanje in ploskanje na desnici.)

Njega ekscelencija rabil je še drugo besedo, jedino, glede katere mu pritrjam. Govoril je namreč o tem, da je naše postopanje namerjeno. Temu pritrjam in odkrito pripoznam: Naše postopanje glede koroških rojakov bode vselej brez razločka na stranko po načrtu. (Dobro! dobro! na desni.)

To ni naša krivda, krivda je onih, ki odrekajo koroškim Slovcem pravice, da smo v tej reči vsi jedini, da nas veže zavest, da se borimo za pravo naroda našega, da se borimo v zmyslu ustave, na katero je prisegel tudi Njega ekscelencija, o čemer je v včerajšnjem govoru njegovem jako malo videti. (Odobrovanje mej Slovenci.)

Gospoda moja! Z izberanjem bodem kmalu gotov; skoro bi rekel: Z vodene juhe so srage kmalu pobrane. (Veselo na desni.)

Izreči se mi je prav za prav samo glede vodilne misli, izrečene v zadnjem odstavku. Ta vodilna misel, nekoliko omejena, zožena na pravo svojo vrednost, je skoro obče pripoznana istina.

V obliki, v kateri nam jo je podal gospod naučni minister včeraj, je seveda pretirana. Gospod naučni minister je govoril o tistem znanji nemškega jezika, ki je za vsakega izobraženca v Avstriji neobhodna potreba. Za ta hip pripravljen sem to pripoznati celo v tem zmyslu. Kar se dostaje mene, mojih somišljenikov in mojih rojakov, stojimo vai na tem stališči: Sovražniki nemškemu jeziku nismo, nego hočemo, da znado izobraženci v nemškem jeziku govoriti in pisati. (Tako je! mej somišljeniki.)

Toda, gospoda moja, v kakšni zvezi je to s koroškimi ljudskimi šolami? Ali hoče gospod naučni minister res zastopati načelo, da se mora vsak, ki obiskuje kako koroško ljudsko šolo, naučiti drugega deželne jezika, da mora znati popolnoma dobro nemški, in da kmetovalec, ki v kaki oddaljeni dolini svojo zemljo orje, ne more živeti brez tistega bornega znanja nemščine, katero si je v šoli osvojil?

Vidi se mi, da gospod naučni minister ne upošteva naloge ljudske šole, ker degraduje to prevažno institucijo v navadno učilnico za jezike (Tako je! na desni) in ne pomisli, kako vzvišeno nalogo jej stavlja § 1. šolskega zakona, nalogo, katera se da na kratko povedati tako, da ima ljudska šola

srca čestitati na tej njeni ulogi. Precej globoka partija delala jej ni nikakeršnih težav, akopram sega mnogokrat do globocega *a* pod črto in celo do globocega *e*. Intonacija bila je vseskozi jako čista in prednašanje tako, kakor smo navajeni pri gospe Grbičevi. Poleg tega imela je jako dobro masko in je igrala izvratno, z jedno besedo, bila je izgledna stara čarovnica Polona. Gospodična Daneševa (Jerica) bila je ta večer posebno dobro disponirana in je pela s tolikim veseljem in tako ljubko, kakor malokdaj. Partija leži jej prav dobro v glasu in jo je vsled tega pela z neko naravno lahkoto, ki je tudi na poslušalca uplivala prav blagodejno. Tudi v tem kaže se nadarjenost Blodekova, da je znal pisati tako, da se pevcu ni treba mučiti, kar mnogi skladatelji ne umejo in mislijo, da je človeško grlo kak klarinet. Po svojih arijah in posebno tudi po jako lepem in prav izborno petem duetu „Mlada ljubav to je raj“ izrazilo je občinstvo prav krepko svojo zadovoljnost in je prav živahno ploskalo obema. Gosp. Bučar (Janko) nema sicer v tej operi posebno hvaležne vloge, vendar pa se je pokazal finega, dobro šolanega pevca in je posebno lepo in z umetniškim izrazom pel andante „Vodnjak obraz moža“. Punktacijo na konci izvršil je na način operne kadence prav dobro in mu je ob-

zadačo vzgojiti deco versko-nravno, izobrazil jo, utrditi versko in nravno zavest, razviti duševne sposobnosti, s kratka, vzgojiti otroke, da postanejo ljudje in dobri državljani. Ako pomislimo vse to, uprašam samo: kako bi se dalo to doseči v jeziku, kateri je otroke tuj, katerega besede so za nj prazen zvok, ki udarja na uho, brez smisla, ne da bi vodil, kateri pojem izražajo.

Želel bi bil, da je Njega ekscelencija propustil ta argument spoštovanemu kolegi iz Koroške, ki bode danes za mano govoril. Bile mi je jako mučno slušati, da je načelnik učni upravi, kateremu je stanovništvo avstrijsko zaupalo svoja izobraževališča, uvel v debato takšne motive. (Živo odobrovanje na desni.)

S tem končam stvarne opombe, katerih je bilo le malo treba, in dovolil si bodem le še kratek političen razgled. Čudna je usoda naše Avstrije in mi slovenski poslanci jo čutimo v tem trenutku. Ko so se letos na spomlad odprli ti prostori novoizvoljenim zastopnikom narodov, pozdravil nas je presvetli cesar z nagovorom, ki je izrazil željo, da za sedaj popustimo od svojih kakeršnih koli posebnih težej in da posvetimo svoje moči rešitvi velikih skupnih zadev. Slovenski poslanci — nobeden pravičnik nam ne bode tega odrekal — postavili so se na to stališče in se pokorili željam vladarjevim brez zadržka s patrijotično udanostjo. Čudno malobesedni smo postali zadnji čas. Ni mi znano, kakšno spanje ima gospod ministerski predsednik, upam, da dobro, ali priznali mi bode, da mu ga je pritiskanje Slovencev zadnji čas motilo izredno malo. (Jako dobro! na desni.)

Lahkim srcem tega nismo storili; težak je boj, ki nam ga je bojevati. — Gospod naučni minister menda več ne vé, da igramo v tej visoki zbornici svojo bolj zdržno nego pasivno ulogo na troške svoje popularnosti. (Živo odobrovanje na desni.) Da jo izvajamo v izredno napornem boju proti javnemu mnenju, ki z vedno rastočo silo od nas zahteva, da prestopimo v tabor Mladočehov in da tiramo mladočeško politiko. (Jako dobro! na desni.) Dosedaj upirali smo se vsem tem napadom. Naše postopanje je tega dokaz. Tu pa je prišel včerajšnji govor in z vladne strani čuli smo — čudo goleme — izvajanja, ki slovesno pritrjujejo tisti akciji, tistemu pritisku, od katerega smo zadnji čas mnogo pretrpeli, tistemu dokazovanju, ki nasproti našemu postopanju trdi, da od sedanje vlade ni Slovcem ničesar pričakovati (Tako je! na desni) in da za slovenske poslance ni drugega mesta, nego na strani brezozirne in ekstremne opozicije.

Njega ekscelencija gospod naučni minister — upam, da bode našel katerega biografja (Jako dobro in veselo na desni) in vidi se mi, da se ta ne bode mogel ogniti čudni okolščini — ima mimo mnogih drugih zaslug, katere mu drage volje pripoznam, tudi to zaslug, na katero posebe opozarjam, zaslugu namreč, da pomaga do veljave ekstremnim strankam, in sicer z neko posebno spretnostjo in izrednim uspehom. (Jako dobro in veselo na desni.) Oglejmo si stvari, kakor so sevršile na Češkem.

Dalje v prilogi.

činstvo prav zaslužno ploskalo. Tudi v ostalih točkah nam je jako ugajal in je posebno se še odlikoval v duetu z Jurijem. Dramatično društvo naj bi gledalo na to, da primerno uporablja tako izborna pevsko moč, kakor si jo je za tenorsko stroko pridobil v g. Bučarji. Gosp. Štamcar (Jurij) imel je težavno nalogo predstavljati nam partije „basso buffo“. Reči moramo, da se je prav dobro znebil te kočljive naloge. Obe njegovi ariji sta jako hvaležni in dobro komponovani, seveda da dela komična do spodnjega *f* segujoča koloratura pevca, ki ni basist, dosti preglavice. Kakor rečeno, bili smo glede na to prav zadovoljni z g. Štamcarjem, ki je tudi prav dober bil v igri in starega zaljubljenca predstavljajal povsem drastično. V vseh ostalih točkah posebno v kvartetu in v finalu sodeloval je prav puhvalno in bil deležen priznavanja občinstva.

O zboru smo se že izjavili na kratko. Posebno odlikoval se je ženski zbor, ki je imel večjo nalogo in je pel jako precizno zaradi igranja precej težavni uvod k finalu „Ubogí Jurček, Jurček, Jurček, kak' ste začarani“. Moški zbor sodeloval je v prvem mešanem zboru „Da zažgemo krese“ in v finalu prav krepko. Sploh so bili zbori študirani in izvedeni jako precizno in bode še le v velikem gledališči

Gospodje iz Češke mi tega ne bodo zamerili, saj se mi dragi kolege, vedno spoštujemo veliko čisto izrednih talentov, kateri so mej njimi, zlasti pa njih izredno marljivost; nikdar pa nisem prikrival, da mi ne prijajo njih način in njih smotri in da se z njimi ne strinjам. Vzlic temu naglašal bodem jedno: ni jih jemati za preveč nezmatne; osvedočen sem, da je ta stranka s svojimi jasnimi smotri in časih malo ostrimi glasi ukoreninjena v svojega naroda javnem mnenju in da je sedaj vlada. (Odobranje mej Mladočehi.)

Kako je pa, gospoda moja, prišlo do tega? Kdor je to opazoval, kar se je godilo na Češkem, ne bode ugovarjal moji trditvi, da se je staročeške stranke peripetija začela s tistimi presrečnimi dislokacijskimi ukazi.

Nevolja, katero je vzbudil baš ta ukrep, ročila je v češkem narodu tisti ubor javnega mišljenja, iz katerega so dosledno izšle mladočeške volilne zmage. Prašam torej Njega ekscelencijo gospoda naučnega ministra: jeli mu še ne zadošča niti ta sicer nameravani uspeh, boče li par force poleg nadležnih mladočehov imeti še mladoslovence namestu nas zmernih slovenskih poslancev, ki smo se v službi tega sistema — obžalujem, da mi je to pripoznati obrabili (Veselosť) in katerim so postala tla, na katerih stoje, zlasti po včerajšnjem govoru prevroča? Že zmerne terjatve koroških Slovencev, katere je včeraj formuliral gospod poslanec Klun, spravile so Njega ekscelencijo gospoda naučnega ministra v veliko jezo; kaj bode šele počenjal, ako bodo nasledniki naši formulovali na teh klopeh terjatev, kateri bode podlaga jugoslovansko državno pravo. (Ugovor na levi. — Klici na desni: Bo že še prišlo!) Mi tega ne bodemo storili, o tem ste lahko preverjeni, a mogoče je, da pridejo za nami drugi, ki bodo to storili.

Našemu narodu ne bode jemati v zlo, ako se bodo po včerajšnjem govoru z vseh krogov oglašali klici: Kaj iščete še na strani vlade? Zakaj ne stopite na eno stran, kjer Vam bo mogoče precizovati narodne pritožbe na ves drugačen in bolj svoboden način? Situacija je za nas, zlasti pa zame, jako težavna, esmo to nas teži, da je nismo sami skrivili.

V izprijanje tega ne kličem vse zbornice za svedočanstvo, pričevanje levice bi bilo morda malo objektivno, sodeč po izjavah nje organov, kateri so Njega ekscelencije včerajšnje ekspekteracije vsprejeli z vrtoglavo zaljubljenca. Obrabam se pa do naših starih zaveznikov na desni. Spomnil bi pri tej priliki na besede, katere je malo mesecev tega govoril odlični član poljske delegacije. Častiti poslanec dr. pl. Madeyski mi bode oprustil, da citujem njegove besede. Bil je toli prijazen, da se je bavil z mojo malenkostjo in z našimi zadevami in rekel (čita): „Z zadovoljstvom sem slušal, ko je začel govoriti zastopnik južnih Slovanov. Gospod poslanec Šuklje ima, kakor od njega drugače niti pričakoval nisem, popolno zaupanje v Poljake. Tako je prav; simpatije in antipatije mej narodi niso tolika in takšna podlaga za politična prijateljstva, kakor ozir na politiko samo, posebej pa na državni interes. Po naši sodbi je pa v interesu avstrijske države ležeče, da bodo v domovini južnih Slovanov

tak zbor, kakor ga ima zdaj „Dram. društvo“ prišel do popolne veljave, kajti pri neakustični dvorani, kakor je čitalniška in na tako tesnem prostoru, kjer sta orkester in zbor skoro jeden poleg drugega, ne da se doseči tako popoln efekt, nego bode to brez dvoma v novem gledališču. A tudi že v teh neugodnih razmerah je zborovo petje pripomoglo mnogo k sijajnemu uspehu opere.

Ako končno po izreku „dulcis in fundo“ omenjamo gosp. kapelnika, profesorja Grbiča, ki je prevedel sam na slovenski jezik to izborno češko delo in vob opero študiral s toliko marljivostjo, da bi tudi najstrožjemu kritiku težko bilo kaj oporekati, storili smo le svojo dolžnost. Zahvalni moramo biti v prvi vrsti njemu za izredni muzikalni užitek, ki smo ga imeli preteklo nedeljo. Z radostjo pričakujemo daljni razvoj naše domače slovenske opere, ki si je baš letos postavila tako lepo in krepko podlago. Izvestno nam bode podala še več tacih prijetnih večerov in zares umetniških užitkov, na katere smemo ponosni biti, kajti izvajajo se z zgolj društvenimi domačimi močmi tako častno in dovršeno, da se mora „Dram. društvu“ in njega vodstvu le častitati.

take razmere, katere jim bodo ugajale in jih vabilno vezale k avstrijski državi.“

Zadostuje mi, da postavim te državniške besede jednega najodličnejših članov visoke zbornice nasproti onim besedam, ki sem jih včeraj na svojo žalost slišal z vladne strani. In zdaj, gospoda moja, sem končal.

Umevno Vam je, da te razprave ne morejo ostati brez gotovih konsekvencij; izvajale se bodo v tem ali v onem zmislu; brez posledic gotovo ne bode ostal včerajšnji govor. Ni mi znano, v koliko je vlada pripravljena podpreti s svojo avtoriteto nazore, katere je razvil gospod naučni minister, mogoče je, da se nam bode usilil boj; mi se ga ne plašimo (Dobro! dobro! na desni), začeli bodemo boj, ne lahkomišelnost ali tudi brez najmanjše bojzani in brez malosrčnosti. (Odobranje na desni)

Na misel mi je prišla beseda, katero je velik španski pesnik, Calderon, jednemu svojih junakov na jezik položil, beseda, katero je postavil za maksimo, takisto za posamezne osebe, kakor za cele narode; ta rek slove: „Čast je duše svetinja, a duše vladar je Bog.“ — Dobro, gospoda moja, mi slovenski poslanci ravnali bodemo po tem — in ves naš narod bode kakor jeden mož stal za nami — ravnali bodemo tako, kakor nam veleva narodna čast. Konec je v božjih rokah, a upam, da ne bode dal ugonobiti naš vrli narod. (Burno, večkrat po navljajoče se odobranje in ploskanje na desni.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 26. novembra.

Državni zbor.

Državnega zbora seja v ponedeljek bila je izredno zanimiva. Plener stavljal je bil pred dvema letoma že predlog, da je tistim malim obrtnikom, ki plačujejo dohodarine 5 gld. 25 kr., odpustiti 70 odstotna doklada. Mladočehi so zahtevali, da se postavi ta predlog na dnevni red, in ker nemški liberalci pač niso mogli glasovati sami proti sebi, kar bi bili najraje storili, zgodilo se je to, kar so Čehi zahtevali. Razprava bila je velezanimiva. Vlada, Poljaki in Hohenwartovci govorili in upirali so se odločno stavljenemu predlogu, a izborna taktika Mladočehov, s katero so začeli to zadevo, obveljala je tudi ta pot. Razen Mladočehov glasovali so za Plenerjev predlog še nemška levica, ta seveda s krvavečim srcem, nemški nacionalci, protisemiti in nekateri za svojo popularnost skrbeči moravski poslanci, in tako je bilo mogoče, da je bil ta predlog vsprejet proti volji vlade in njenih privržencev s 166 proti 126 glasom. Ne gledaj na to, da je glasovanje eminentne politične važnosti, ker se je s tem zabil trden klin v nemško-poljsko zvezo, je tudi velikega gospodarskega pomena, zakaj reforma davčnega zakona se odklada že dolgo vrsto let tako, kakor novi kazenski zakon. Bolje je pa, da se za male pod težkimi bremenih vzdihujoče obrtnike stori nekaj, kakor pa nič, in zato nas veseli, da je ta predlog obveljal.

Delegaciji.

Delegacijski odseki delujejo jako marljivo. V ponedeljek zboroval je budgetni odsek avstrijske delegacije in se posvetoval o poročilu, katero je sestavljal delegat knez Windischgrauz o proračunu ministerstva vnanjih zadev. Pri tej priliki čestital je odsekov načelnik dr. Plener ministru Kaluokiju, ki je pred kratkim praznoval desetletnico svojega ministrovanja.

Poljaki in levica.

Za nedeljo napovedana je bila velevažna seja poljskega kluba in govorilo se je v obče, da se bode pri tej seji odločila takorekoč usoda nemško-liberalne stranke. Poljaki so bili pač uvideli, da z negotovo večino ni mogoče vladati in mnoge, same po sebi sicer malenkostne kot znamenje časa pa uvažanja vredne dogodbe kazale so na to, da je postala želja po jasni vseobča in da se jej ne more odtegniti niti poljski klub. Nedeljska seja, vsaj v kolikor smo zvedeli doslej, ni tega prinesla, kar smo pričakovali, namreč rešila situacije, zakaj poljski klub se s to zadevo ni bavil direktno, pač pa indirektno. Glavna obravnava poljskega kluba posvečena je bila zadnjim dogodkom na Dunajski borzi. Klub je globoko indigniran, da so celo nekateri nemško-liberalni listi začeli dolžiti Poljake, da so iz koristolovja sklenili z „Wiener Tagblattom“ pakt in na borzi naredili velikanski dobiček. Proti semitski listi trdijo, da sta to storila brčkone dr. Rappoport in dr. Rosenstock. Poljakom seveda ni po volji, da baš njih kluba člani dolžijo takega manevra in celo organi tiste stranke, s katero so se mislili zvezati. — O tej stvari govorili bodemo še obširneje.

Italijanska osveta.

Isterske volitve razkačile so vse italijanske kroge v Istri in ker si ne obetajo pomoči niti od svojih protestov, skušajo se osvetiti. Zlasti se preganja jo tisti hrvaški volilci, kateri so z kakimi kro-

vinski zvezi z Italijani, posebno pa oni, ki so Italijanom kaj dolžni. Skoro povsod so se hrvaškimi volilcem odpovedala posojila in Zagrebški listi pretresajo uprašanje, ne bi li kazalo, da prevzame kakšen hrvaški kreditni zavod te dolgove, s čimur bi bilo pomagano takisto hrvaškimi volilcem, kakor tudi narodni ideji, ki bi se s tem zelo utrdila in veliko pridobila.

Hrvatski sabor.

Te dni začel je zborovati hrvaški sabor in je posebno važna in omembe vredna interpelacija posl. Barčića o „Reškem uprašnji“. Barčić je v svojem temeljitem govoru dokazal, kako Madjarski organi v zvezi z mestnim odborom, v katerem je 17 inozemcev, delujejo proti Hrvatom in razjasnil vse, kar se na Reki godi, česar pa mi z ozirom na tiskovni zakon povedati ne moremo.

Vnanje države.

iz Srbije.

Dr. Lazar Dokić, bivši odgojitelj kralja Aleksandra, ki je bil tudi posredovatelj me kraljem Milanom in regentstvom, imenovan je predsednikom državnega sveta, s čimur je dokazano, da so vesti, govoreče o Dokičevem ustupu v ministerstvo, neosnovane. — Srbski metropolit Mihajl in sedanja vlada sta se pomirila in dogovorila kompromis na podlagi katerega je bil imenovan za škofa v Zajčaru vladni kandidat arhimandrit Malentić, za mestnega župnika v Belemgradu pa metropolitov kandidat. — Beligraskim listom ne prija eksposé grofa Kaluokija. „Videlo“ uprašuje, s čim utemeljuje avstrijski minister svojo bojazen, da bi mogla priti Srbija v nasprotstvo z obstoječimi pogodbami. — Bolgarski emigrantje, živeči v Belem gradu, doznavši so, da je poslal Stambulov nekega policijskega uradnika, ki se izdaja za emigranta mej nje, da bi jih nadzoroval. Pred nekaterimi dnevi napadli so po noči bolgarski emigrantje tega ovačuba in ga na ulici ustrelili.

Giers v Berlinu.

Figaro quâ — Figaro la. Ruski minister vnanjih zadev ostavil je zopet razkošni Pariz in se odpeljal v Berlin, kamor je dospel v ponedeljek zvečer. Kakor se čuje, povabil ga bode nemški cesar na zajutrek, državni kancelar Caprivi pa na obed. Po Berlinu se govori, da se skuša Rusija zopet približati mnogoletni svoji zaveznici Nemčiji. Politični krogi si pripovedujejo, da je ruski car pisal cesarju Viljemu jako prijazno pismo, v katerem mu je za bodočo jesen napovedal svoj obisk. Nemški listi, mej njimi navadno dobro informovana „Köln. Ztg.“ sodijo, da je ta vest časnikarska raca, drugi pa trdijo, da je nekaj resničnega na tem in da je bila Rusija v ta korak primorana, ker ne najde na Francoskem tiste gospodarske podpore, katero je pričakovala.

Dopisi.

Iz Istre 22. novembra [Izv. dop.] („Literae circulares Joannenses“.) Bilo je koncem meseca februarja, po prvotnih volitvah za državni zbor tedaj, ko je Vergottini tako slavno propadel. Tisti čas se je rodila v Poreški škofijski pisarni okrožnica, v kateri se prosi duhovščina, naj priporoča ljudstvu, da ne ide v obilnem številu spremljat volilnih mož na 4. dan marca v Poreč, ker je zagotovljeno življenje volilnih mož. In res, ljudje so radovoljno poslušali Poreško okrožnico tako, da je bilo razun volilnih mož le malo kmetov v Poreču. Kaj se je potem godilo? Štam me je pisati kaj takega na koncu 19. stoletja tu na obalah sinje Adrije! Znan je vsemu svetu izid tedanje volitve, znano je, na kakov glasovit način je Vergottini prodrl in na kakov način je on „volens nolens“ poslaniški zbornici dal slovo. A pustimo to. Na 4. marca so bili po besedi škofove okrožnice volilci gotovi, da prinesejo domov vse zdrave kosti, a motili so se. Znana je prevara, znano je, da so naši volilni možje morali čakati tedaj do noči, dokler niso dognali konečnega izida. Po noči vračali so se domov. V Višnjaju so že znali, da pridejo naši pozno v noč domov, in zato jih je pričakala vsa fakinaža in italijanska inteligencija na cesti ter jih vsprejela, v svesti si nesrame zmage, z zvižganjem, upitjem, metanjem kamenja, da celo streljalo se je na te „moštri di sciaivi“, ki so bili dali glas za narodnega kandidata. Tu ni bilo, kakor v Poreču videti c. kr. orožnikov, ker narodni volilni možje so bili po škofovi okrožnici brez nevarnosti za življenje, mej tem ko so v slavnem Poreču celo korarji razsvitljevali okna na „čast“ sijajni zmagi kratkodobnega državnega poslanca, pokojnega Tome Vergottinija.

Za jedno strelo pride druga rada, i, ako je bila prva vodena, druga je navadno ognjena. Taka je bila tudi ta. Škoda, da nimamo vsako leto vsaj trikrat kakoršne si bode volitve, tako bi se vsaj Poreški biskupski arhiepiskop do vrha napeljal z opob-

nimi cirkulari. Zadnja takšna okrožnica je pravi novembrom-diplom. Znano vam je, da je hrvaško-slovenska stranka po hudem boji, proti vsem spletkam in prevaram nasprotnikov, prodrla s svojim kandidatom, dr. Matkom Laginjo. Jeze, besnosti, divjaštva in obupnosti v nasprotnem taboru tako imenovane talijansko šarenjaške klike, vam ne morem popisati, ker izrazov za to ne bi našel v kojiževnosti najbolj divjega naroda. Mej temi strastmi se seveda mora prikazati škof združene Poreško-Puljske škofije Joannes Baptista s svojo okrožnico. Proti komu pa je naperjena ta okrožnica? Povedal vam bodem, a morda mi ne boste verjeli, ali to je prava istina: okrožnica zabranjuje vsem duhovnikom „in minoribus et majoribus dignitatibus constitutis“ prejemati in čitati — ali uganete kaj? — vse časopise, ki se s politiko pečajo, zabranjuje i obsojuje jih na grmado, kakor srednjeveške čaravnice in to „in virtute s. obedienciae.“ Sedaj veste, pri čem da smo. Prepovedani so torej listi političnega obsega, naj bodo pisani v katerem koli jeziku, ki izhajajo v Istri ali izvan nje. Verujete li temu? Jaz nikakor ne! Vse to je naperjeno proti slovanskim listom, posebno proti „Diritto Croato“ v Pulji in proti „Naši Slogi“ v Trstu. Da je Poreški škof kot katoliški škof na „index“ postavil „Giovane pensiero“ v Pulji, „l' Istria“ v Poreču, „l' Indipendente“ v Trstu „e tutti quanti“ njih sorodne brate in sestre, dal bi mu pravo, ker to so listi, iz katerih se cedi sovražstvo zoper vero in domovino. Jaz mislim, kaj bodo sedaj smeli duhovniki brati? „Vaterland“ je tudi političen list, „L' Ecco del Litorale“ tudi, „Slovenec“ še bolj kot klerikalno glasilo, — a vendar vse to se prepoveduje Poreško-Puljskim duhovnikom s famoznim okrožnim pisanjem. Lahko se bode potem reklo o teh duhovnikih: ne vidijo nič, ne slišijo nič, kot bi bili mrtva stvar. „Difficile, satyram non scribere“! Čudna kuhinja mora biti res Poreška škofova pisarna, kjer vse, kar po slovansčini diši, strašno popopravo in okisajo, a duševne izdelke v blaženem jeziku latinskem ali laškem dobro zabelijo. Naj jim tekne, mi smo tudi popra i octa navajeni.

Iz Vremske doline 21. novembra [Izv. dop.] Naša „Reka“ bode se baje vendar v Trst napeljala. Južna železnica, ki je mnenja, da se bodo, ako se „Reka“ v Trst napelje, oškodovali izvirki Avrezine, iz katerih južna železnica dobiva vodo v Nabrežini, in da bi bil potem takem železniški promet oviran, se je v tem smislu pritožila. C. kr. okr. glavarstvo v Postojni je pa vsled razsodbe c. kr. ministerstva za poljedelstvo dne 27. oktobra t. l. na prošnjo Tržaške mestne občine za privoljenje v napravo vodne stavbe na desnem bregu „Reke“ v Gorenjih Vremah odločile tako-le:

Tržaški mestni občini se dovoljuje do preklica na desnem bregu „Reke“ v Gorenjih Vremah napraviti in vzdržati 4.50 m. dolg zbiralni rov in v zvezi s tem postaviti čez celo širjavo „Reke“ trden jez z zapornico v smislu predloženih načrtov v to svrhu, da se pri nizki vodi zabranjuje izginevanje vode in da se vsa voda nizzdol dovede v Tržaški vodovod pod Škocijanom na primorskih tleh.

Mestna občina Tržaška obvezana je interesantom pri početku te stavbe izplačati zahtevano odškodnino, izvršiti napominano vodno stavbo po kateri ugasuje pravica tekom dveh let, in potem prositi za predpisano stavbo vezivnega stebra in jezilne mere, ter povrniti troške obravnave.

Po obilnem trudu tukajšnjega župnika, mnogozasluznega g. Ivan Škerjanca, ustanovila se bode na Miklavževo nedeljo v Vremah za „Vremsko Korošansko dolino“ podružnica c. kr. kmetijske družbe kranjske. Ob tej priliki predaval nam bode tudi tajnik c. kr. kmet. družbe g. G. Pirc. Želeti bi bilo prav obilne udeležbe! — a.

Domače stvari.

(Konfiskacija) Včerajšnja številka našega lista zaplenilo je državno pravdnništvo zaradi članka „Hipec sedanosti“. (Dopis iz Celja.) Današnja številka ima prilogo. — Da ustrezemo mnogim željam, prinašamo danes po stenografskem zapisniku ves govor poslanca Šukljeja, ki smo ga morali odložiti zaradi pomanjkanja prostora. Zatorej morali smo izpustiti uvodni članek.

(Cesarica Elizabeta) vrne se že v prvi polovici bodočega meseca iz Egipta. Cesar šel jej bode nasproti do Miramara, kjer bode cesarska dvojica bivala nekaj dnij, potem se pa odpeljala na Danubij.

(Slovensko gledališče.) V nedeljo dne 29. t. m. bode se predstavljala prvič drama: „Dalila“. To dramo je spisal Octave Feuillet, poslovenil pa jo je g. Vinko Benkovič. „Dalila“ ni se še do danes igrala v Ljubljani. Predstavljala se bode v krasnih novih kostumih ter se bode ta predstava tudi z ozirom na unanji sijaj smela prištevati k izbornim predstavam „Dramatičnega društva“. O drami sami smemo reči, da bode popolnoma zadovoljila naše občinstvo.

(Zabavni večeri „Sokola.“) Kakor smo že naznanili, priredi „Sokol“ tudi letos običajni „Miklavžev večer“ dne 5. decembra. Dne 17. decembra je prvi nastop tamburaškega zboru s sodelovanjem pevskega kluba in telovadcev, ki bodo delali po vsem nove skupine. Za društveni tihi večer, ki bode meseca januarja, pa sta se volila pri sobotnem „jour-fixu“ za reditelja gg. Lilek in Pleiweis ml.

(Koncertna soiré-a v spomin Mozartu.) Kakor se nam poroča, nameravajo gospodje koncertni mojster H. Baudiš, operni pevec Fran Bučar in virtuoz na klaviru Karol Hoffmeister prirediti v najbližji dobi koncertno soiré s klasičnim programom in s posebnim ozirom na proslavo Mozartovega spomina. To vest z veseljem beležimo in želimo mladim umetnikom najboljši uspeh.

(Upravništvo „Slov. Pravnika“) prosi nas, da objavimo sledeče pojasnilo: Zadnji številki „Slovenskega Pravnika“ priloženi opomini veljajo le onim p. n. gospodom naročnikom in članom društva „Pravnika“, ki še neso poravnali zaostale naročnine oziroma članarine.

(Slovenski koledarji,) katere je izdala in založila „Narodna Tiskarna“ v Ljubljani, pričeli so se pošiljati te dni p. n. čast. naročnikom „Slov. Naroda“ in vsem rodoljubom na ogled. Kdor bi jih ne hotel vsprejeti, blagovoli naj zapisati na ovitek „ne vsprejemem“. Radi prihranitve troškov naj blagovole vsi oni p. n. čast. gospodje, kateri obdrže koledarje, znesek za iste poslati s prihodnjo naročnino „Slov. Naroda“. Posebno se usojamo opozarjati gospode c. kr. notarje, advokate, trgovce in gostilničarje na prvi slovenski „Skladni koledar“, s katerim so vsi dosedanji odjemniki povsem zadovoljni. — Za Miklavža ali Božič pa je za slovenske dijake najlepše darilo „Dijaški koledar“. Slovenski „stanski, skladni in dijaški koledarji se dobivajo razven v „Narodni Tiskarni“ tudi pri vseh knjigotržcih na Kranjskem, Koroškem in Štajarskem.

(Vrsta porotnih obravnav.) V tem zasidani bodo pri c. kr. deželnem sodišči Ljubljanskem nastopne porotne obravnave: dne 30. novembra: I. obravnava: Jakob Črne, hudodelstvo uboja; II. obravnava: Marija Šoršek, hudodelstvo detomora; dne 1. decembra: I. obravnava: Anton Bešek, hudodelstvo tatvine; II. obravnava: Alojzij Grošelj, hudodelstvo požiga; dne 2. decembra: I. obravnava: Alojzij Knafelc, hudodelstvo uboja in težke telesne poškodbe; II. obravnava: Marija Blatnik, hudodelstvo umora.

(Poslopje bivše cukrarnice) na Poljanskem nasipu, lastnina dr. Pongraca, kjer so bili doslej nastanjeni brambovci, ki so se pa sedaj preselili v novo vojašnico, se bode prihodnjo spomlad popolnoma prezidalo. Napravilo se bode mnogo malih stanovanj, večinoma z dvema sobama in kuhinjo, pa tudi z jedno sobo in kuhinjo. Tako bode nastal drugi kolizej v Ljubljani in revnejše prebivalstvo dobilo bode cenena in kakor je upati tudi zdrava stanovanja. Načrti za to delo so skoro že gotovi.

(Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske) od 15. do 21. novembra kaže, da je bilo novorojencev 19, 1 mrtvorojenec, umrlih 23, mej poslednjimi 1 za vratico, 4 za jetiko, 18 za različnimi boleznimi. Mej umrlimi je 10 tujcev, 11 iz zavodov. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli za ošpicami 14, za škarlatico 2, za tifuzom 4, za vratico 1.

(Popravek.) Nedavno se nam je poročalo, da je neki vojak ranil s sabljo železniškega sprevodnika. Kakor smo poizvedeli, je bil omenjeni sprevodnik res ranjen na glavi, a vojaka ni bilo pri tej praksi nobenega navzočega. S tem popravljamo rade volje pomoto našega poročevalca.

(Licitacija.) Da se zagotovi dobava hrane in priprege za odgonce pri odgonki postaji v Ljubljani za 1892. leto, vršila se bode v torek dne 1. decembra t. l. od 10.—12. ure dopoludne pri mestnem magistratu minuzna licitacija.

(Vreme.) Proti poludnevu posijalo nam je solnce in smo mislili, da bode vendar že konec pustih deževnih dnij, a popoldne imeli smo grom in blisk s ploho prav kakor o pasjih dnevih. Ljubljana je silno narasla vsled dolzega deževja in se je bati povodnji, če se že skoro ne zapro nebeske zatvornice. — Proti večeru začelo se je zopet nekoliko jasnosti.

(V samostanu Karmelitaric) na Selu pri Ljubljani blagoslovil je včeraj zjutraj gosp. dekan Ljubljanski kanonik Flis mavzolej, ki je sezidan na vrtu in v katerem je prostora za 51 rakev. Prepeljali so včeraj zjutraj iz rakev pri sv. Krištofu tudi prvo v novem samostanu na Selu lansko leto umrlo predstojnico, baronico Morsey, sestro državnega poslanca in sedanje predstojnice v samostanu Karmelitaric na Selu in jo tam kot prvo v mavzoleji zagrebli.

(Nesreča.) V Cerovcu v novomeškem okraji utonil je pretekli teden dveletni otrok v neki mlaki.

(Tiskovna pravda.) V Celji bi se bila imela vršiti 27. t. m. pred porotniki tiskovna pravda. Tožil je dr. J. Riebl dr. Fr. Premschaka zaradi žaljenja časti, zakrivljenega v nekem članku v „Marburger Zeitung“. Na prošnjo toženca prenesla se je pravda na prvo sesijo bodočega leta. Preiskava te obširne tiskovne pravde trajala je dve leti.

(Visoka starost.) V Vojniku pri Celji umrl je stric znanega domoljuba profesorja gosp. Stožirja v Zagrebu, gosp. Gregor Stožir v visoki starosti 90 let. Pokojnik bil je vedno zvest slovensk narodnjak. Lahka mu zemljica!

(„Zveza slovenskih posojilnic“) imela je svoj zbor dne 19. t. m. Zastopanih je bilo 19 posojilnic. Glede prošnje dr. Laginje, naročilo se je „Zvezi“, da ukrene potrebno, da ustreže Poreški posojilnici in da pomaga temu važnemu zavodu kolikor mogoče.

(Narodna čitalnica v Celji) ima v nedeljo dne 29. novembra letošnje glavno zborovanje zvečer ob 8. uri v svojih prostorih. Dnevni red: Pozdrav predsednikov, poročilo tajnikovo in blagajnikovo, volitev novega odbora in revizorjev, slučajnosti.

(Vino iz ameriškanskih trt.) Od Kapele pri Brežicah poroča se, da se je pridelalo tam z ameriškanskih trt „riparia“, cepljenih z našimi zlahnimi trtami. Vino je prav dobro in zelo močno. Najbolje je torej, če se vinogradniki poprimajo povsod prav energično nove trtoreje, ker le na ta način se bode dalo vsaj deloma popraviti počasi veliko škodo, ki jo je napravila trtna uš.

(Nesreča na paši.) Na nekem travniku v Ovetkovcu, v Št. Lenartskem okraji na spodnjem Štajarskem kurili so otroci. Osemletni deklici vnela se je obleka in ker ni bilo hitre pomoči, opekla se je tako hudo, da je kmalu potem umrla.

(Vabilo katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem) na javni shod, ki se bode vršil v ponedeljek dné 30. novembra 1891 pri Fari poleg Prevalj v gostilni g. Marije Ehleitner. Vrsta govorov: 1. Nagovor in pozdrav predsednika in poročilo o delevanju v deželnem zboru. 2. Poročilo o društvenem delovanju in o sedanjem političnem položaju. 3. Govor: Razprava o ljudski šoli v državnem zboru in važnost občinskih volitev. 4. Poročilo deputacije, ki se je 17. in 18. novembra t. l. predstavila gospodom ministrom na Dunaji. 5. Poučni govor, razni nasveti in upisovanje novih udov. Začetek ob 1/4. uri popoldne. Po zborovanju prosta zabava s petjem, deklamacijami in govori. K temu shodu so uljudno vabljeni vsi udje katoliško-političnega in gospodarskega društva in tisti slovenski rodoljubi, ki želijo društvu pristopiti in smejo od udov upeljani biti. Odbor.

(Slovenske posojilnice na Koroškem) ki jako dobro uspevajo, bi Nemci radi združili s svojimi nemškimi. To se jim pač ne bode posrečilo, ker so slovenske posojilnice koroške že pri Celjski „zvezi slovenskih posojilnic“, držeč se po vsej pravici načela: Svoji k svojim.

(Imenovanje.) Sodniški kancelist v Ajdovščini gosp. Oskar Schrey imenovan je kancelistom pri c. kr. finančni direkciji v Tratu.

(Nemški konzulat v Trstu.) Po etatu, ki se je predložil v nemškem državnem zboru za vnanje zadeve, bode se osnoval v Trstu stalni nemški konzulat. Dotiral se bode s 19.800 markami.

— (Slovanska čitalnica v Trstu) priredi slavnostni koncert dne 29. novembra 1891. I. s prijaznim sodelovanjem gospe Lucile Podgornik-Tolomej, gospodične Bogomile Valončič in četvero-speva „Glasbene Matice“ iz Ljubljane. Vspored: 1. Nedved: „Moj dom“, pojo gg. R. Branke, A. Dečman, A. Lilek in J. Pavšek. 2. Anastasijevič: Fantaise de concert „Na te mislim“, svira na glasoviru gospa Lucila Podgornik-Tolomej. 3. Eiesenhut: „Moja ljubav“, pojo gg. R. Branke, A. Dečman, A. Lilek in J. Pavšek. 4. Gisehder: „Spomlad ljubezni“, svira na citrah gospodična Bogomila Valončič. 5. Gerbč: „Pred slovesom“, pojo gg. R. Branke, A. Dečman, A. Lilek in J. Pavšek. 6. Beethoven: „Concert Es-dur Adagio“ in „Finale“, svira gospa Lucila Podgornik-Tolomej spremljanjem gosp. Dragotina. 7. Lisinski: „Stanak moj“ pojo gg. R. Branke, A. Dečman, A. Lilek in J. Pavšek.

— (Gosp. Josip Mantuani), vrlo znan rojak po svojih preiskavanjih o slavnem Gallusu, imenovan je rednim članom c. kr. zavoda za preiskovanje avstrijske zgodovine na vseučilišču Dunajskem.

— (Gosp. Fran Tomšič), inženir in stavbeni podjetnik na Dunaji, daroval je letos že drugič 5 gld. za „Podporno društvo za slovenske visokosolce na Dunaji“ — skupaj torej letos 10 gld. Iskrena mu hvala!

— („Agrarier Tagblatt“) donša poslednji čas jako zanimivo pisane dopise z Dolenjskega. Pod naslovom „Zerfahrens Verhältnisse“ ima včeraj došli štey. 270. zopet daljši dopis, ki razpravlja naše domače razmere.

— (Cvetje v novembru.) Toplo vreme poslednjih dnij pričaralo je v mnogih Zagrebških vrtovih novo cvetje in brstje. Tudi na Strossmayerjevi promenadi začela so nekatera drevesa poganjati na novo. Seveda bode vsa ta jesensko-spomladanska krasota trajala le do prvega piha mrzle burje.

Danes „Jour-fixe“.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Lvov 24. novembra. „Kuryer Lwowski“ zagotavlja, da so se nekateri Poljaki in poljski časnikarji udeleževali razširjevanja razburljivih vestij in jih uporabljali v borzne namere. Sodišču je to tudi že znano.

Peterburg 24. novembra. Dementuje se vest, prijavljena v nekaterih francoskih časnikih, da francoska banka posodi ruski finančni upravi 150 milijonov frankov v srebru.

Pariz 24. novembra. Angleški veleposlanec Lord Lytton umrl danes opoludne za srčno kapjo.

Pariz 25. novembra. „Figaro“ pričel je nabirati novice, da se pokrijejo globa in stroški pravde, v katere je bil obsojen nadškof Gauthe Soulard.

Rim 24. novembra. „Agenzia Stefani“ poroča iz Massae, da se je pričela prajda proti Livraghiju, Adamu in desetim uradnikom, ki so vsi obdolženi umora, ker so dali usmrtiti več ujetnikov.

Novi York 24. novembra. Vsled slabe letine v Meksiki poskočila je cena turšice jako visoko. Carina na uvažanje turšice se je odpravila.

Dunaj 25. novembra. Poročilo budgetnega odseka avstrijske delegacije izraža nado, da je trajno odstranjena nevarnost vojne, katere nikdo ne želi, ter da se vsi pridružijo cesarjevi želji, da prenela sedanje stanje polno skrbi in bremen, katere naklada oboroženi mir. Omenja pritrjevalno ponovljenje trojne zveze in približanje družih konservativnih držav ter nad vsak dvom jasne izjave Kalnokyjeve o orientni politiki, ki nema nobenih samopašnih stranskih namenov. Poročilo imenuje položaj relativno povoljen, poudarja potrebo, da se ojači orožna sila države, imenuje politiko Kalnokyjevo pravo ter izraža popolno zaupanje v njegovo daljno poslovanje. Zejedno mu izreka zahvalo za zasluge, pridobljene v preteklem desetletju. Priporoča, da se vsprejme budget vnanjih zadev.

Dunaj 25. novembra. Danes bil je na dnevnem redu Plenerjev predlog, da je odpustiti petakarjem izredno doklado. Debata je

bila jako živahna. Za predlog govorili mladočeški poslanci Masaryk, Herold, in Kaizl ter ga izborno utemeljevali. Govorila sta za predlog tudi Plener in Steinwender, a tako, kakor da bi najraje glasovala proti predlogu, da bi to ne bilo na veliko škodo njiju strank ugledu. Proti predlogu govoril je finančni minister dr. Steinbach, trdeč, da ga sedaj še ni moči izvesti z ozirom na državne finance ter obečal znatne olajšave, kadar se bode uveljavil novi davčni zakon. Proti predlogu govoril je tudi grof Hohenwart, posl. Jaworski pa je predlagal, da se vrne Plenerjev predlog davčnemu odseku v novo poročevanje. Glasovalo se je po imenih. Za Plenerjev predlog glasovali so: Mladočehi, nemška levica, nemški nacionalci, protisemitje, Koroninijev in maloruski klub ter nekateri moravski Čehi iz Hohenwartovega kluba, proti glasovali so Poljaki, Hohenwartovi in še nekateri drugi poslanci. Predlog Jaworskega se je s 167 proti 125 glasom odklonil, in z ravno tolikimi glasi vsprejel se je predlog, da se začne o Plenerjevem predlogu specialna debata.

Dunaj 26. novembra. V včerajnji seji budgetnega odseka državnozbornske delegacije poudarjal je državni vojni minister glede na učenje polkovnega jezika po častnikih, na odredbe predpisov za avanziranje, da nobeden častnik ne more doseči višje stopinje, ako se v treh letih ne nauči toliko polkovnega jezika, da more v njem poučevati moštvo. Ta ostra odredba se primerno uporablja. Glede omenjenega pospeševanja narodnih posebnosti, da se pomnoži zmožnost vojnih oddelkov, izjavil je minister, da v tem oziru službovnik naklada naročite dolžnosti polkovnim zapovednikom. Minister je pripravljen o tej zadevi izdati novo spodbudo. Na uprašanje glede večerje za moštvo, izjavil se je minister, da bi uvedenje tople večerje za vso vojsko veljalo nad štiri milijone goldinarjev na leto. Ta vsota pa se mora zaradi nujnih zahtev izločiti iz budgeta, kar minister obžaluje. Minister meni, da bi dveletna prezenčna doba zadostovala za naobrazbo pehote, vendar naj bi se počakalo kak uspeh bodo imele jednake poskušnje v Nemčiji. Minister bavi se že več let z uprašanjem o nastavljenji remontnih zalog. Remontne zaloge postavile se bodo, kakor hitro bode to dopuščal finančni položaj najprve v Galiciji.

Dunaj 26. novembra. V specialni debati o Plenerjevem predlogu stavljal posl. Pattai dodatni predlog: naj se nedostatek, ki bode nastal vsled tega, da se petakarjem odpusti izredna 70% doklada, pokrije s tem, da se naloži največjim davkoplačevalcem primerna izredna naklada. Posl. Fries predlagal, da se oba predloga, Plenerjev in Pattajev, vrmeta davčnemu odseku v novo poročevanje, kateri predlog se je sprejel s 135 glasi proti 125 glasom.

Dunaj 26. novembra. Nadvojvoda Henrik težko obolel. Zdravniški buletin konstatuje pričetek pljučnice.

Dunaj 26. novembra. V današnji plenarni seji ogerske delegacije vsprejet budget ministerstva vnanjih zadev in po odseku nasvetovano izražanje zaupanja v politiko ministra vnanjih zadev. Poročevalec Falk pravi, da bojazni pred vojno kriva so vsestranska oboroževanja, Avstro-Ogerska prizna sedanje mejnarodne pravne odnose in jih bode branila s svojimi zavezniki. Appony sočutno omenja lakoto v Rusiji, za katero imamo jednake simpatije kakor za druge države. Veseli ga rastoče prijateljstvo zaveznikov, nevesele prikazni pa so franko-rusko približanje, ruska oboroževanja in to, da Bulgarija še ni konsolidirana. Koloman Tisza pritrđi Apponyu glede izraza simpatij z ozirom na lakoto v Rusiji, odobrava orijentno politiko Kalnokya tudi proti Bolgariji. Falk zavrača Apponya očitanje, da je politika Avstro-ogerska prepasivna, baš Kalnokyeva bolgarska politika zdi se mu spretna. (Odobrovanje).

Razne vesti.

* (Češki napisi v Pragi.) Praški mestni zastop je sklenil, da se po ulicah in trgih Prage uvedejo napisi samo v češkem jeziku. To je se ve

da v obeh vseh Germačov strahovita pregreha in „čehiziranje“ češke prestolice.

* (Pravda proti iredentovcem.) Pri Dunajskem deželnem sodišči vrši se preiskava proti trem iredentovcem zaradi veleizdaje. Konečna obravnavna bode brzkone že bodoči mesec.

* (Nova trta.) V Dunajski kmetijski družbi kazal je dr. R. Schlumberger neko na Ogorskem divje rastočo trto, ki je vzrasla v vinogradih, katere je že davnej pokončala trtna uš. Trta ima veliko perje in veliko grozdje in se je trtna uš dozdej ni prijala. Sklenilo se je, da se bode ta nova, dozdej nepoznana trta preiskala in se bodo narejale poskušnje ž njo.

* (Defraudacija.) Iz Požuna se poroča, da je bil odstavljen kontrolor mestne blagajnice v Tirnovi, ker je poneveril mestne denarje. Kolika je poneverjena svota, še ni znano. Knjigovodja in blagajnik, katerih zanikrnost je omogočila poneverjenje, bila sta disciplinarnim potom obsojena v primeru globo.

* (Nesreče na železnici.) Posebni vlak, ki je vozil operno društvo iz Haga v Rotterdam, skočil je s tira pri postaji Delft. Več umetnikov je ranjenih. — V Moguncu zadel je tovorni vlak, ko je vozil z vso hitrostjo v postajo z drugim tovornim vlakom. Dvanajst vagonov bilo je popolnoma zdrobljenih. Od osebja k sreči ni nikdo huđo poškodovan.

* (Velik požar v Novem Jorku.) V neki štirinadstropni hiši v Brooklinu nastal je požar, ki se je hitro razširil in upelil dvajset drugih hiš. Pet oseb se je zadušilo, jedna ženska in dva otroka sta težko ranjena. Več oseb pa se pogreša. Nad petdeset rodbin je brez strehe.

Anatherinova ustna voda in zobni prašek

ohrjeni usta, krepča deljnostno meso ter odpravlja slabo sapo iz ust.

Jedna steklenica ustne vode velja 40 kr.; jedna škatlja zobnega praška 20 kr.; 12 steklenic 4 gld.; 12 škatel samo 2 gld. (81-145)

Lekarna Piccoli, „pri angelju“, v Ljubljani, Dunajska cesta. Naročila se izvršujejo z obratno pošto proti povzetju zneska.

Umrl so v Ljubljani:

21. novembra: Karol Dobnikar, umirovljeni železniški strojevodja, 51 let, Cerkvene ulice št. 3, haemopt.

22. novembra: Pavla Jerančič, posestnikova hči, 22 let, Karlovska cesta št. 8, jetika. — Fran Petelin, delavec, 19 let, Tržaška cesta št. 39, vitium cordis.

23. novembra: Fran Filipič, železniški podvodnik, 29 let, Cesta na južno železnico št. 1, slučajna telesna poškodba. — Ivan Vodnik, kamnosek, 74 let, Kravja dolina št. 4, marasmus. — Marija Pavšek, kondukterjeva hči, 16 let, Resljeva cesta št. 25, jetika.

24. novembra: Fran Lampič, kajzarjev sin, 4 mesece, Illova št. 7, božjast.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
24. nov.	7. zjutraj	732.6 mm.	6.2° C	sl. vzh.	dež.	6.50 mm.
	2. popol.	733.5 mm.	6.4° C	sl. jvz.	obl.	
	9. zvečer	733.9 mm.	5.6° C	sl. vzh.	dež.	dežja.
25. nov.	7. zjutraj	733.4 mm.	5.6° C	sl. szh.	dež.	27.80 mm.
	2. popol.	732.9 mm.	7.4° C	sl. sev.	dež.	
	9. zvečer	733.0 mm.	7.0° C	sl. szh.	dež.	dežja.

Srednja temperatura 6.1° in 6.7°, za 3.2° in 4.1° nad normalom.

Dunajska borza

dne 26. novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	90.10	90.50
Srebrna renta	89.75	90.15
Zlata renta	107.60	107.70
5% marenca renta	101.45	101.75
Akcije narodne banke	1003	1000
Kreditne akcije	266.90	269.50
London	118	117.95
Srebro	—	—
Napol.	9.36 1/2	9.35 1/2
C. kr. cekini	5.61	5.60
Nemške marke	57.97 1/2	57.90 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	133 gld. 75 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	180
Ogerska zlata renta 4%	—	102
Ogerska papirna renta 5%	—	100
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	121
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	115
Kreditne srečke	100 gld.	183
Rudolfove srečke	10	12
Akcije anglo-avstr. banke	120	144
Tramway-društ. velj. 170 gld. s. v.	—	220

Učenec

ki je dovršil vsaj četrti razred, vsprejme se takoj v prodajalnico z mešanin blagov. — Več pove Ivan Vidmar, trgovec v Črnem vrhu nad Idrijo.

Janez Jax, Ljubljana.
Tovarniška zaloga (987-4)
šivalnih strojev.
Centki, kdor jih želi, pošiljajo se frankovano in brezplačno.

Dobre službe dobé takoj:

2 natakariel, več pripravil in boljše kuharic, tudi k ljudem brez otrok. Dobra plača. Več je izvedeti (1034) v pisarnici Flux (v trafiki) na Bregu št. 6.

Spretne agente

vsprejme pod ugodnimi pogoji in s stalno plačo dobro znana in v Avstriji razširjena zavarovalnica za življenje. — Ponudbe, v katerih je navesti reference, pošiljajo naj se upravnistvu tega lista. (1008-4)

Koncipijenta

v neprepirnih in prepirnih poslih izurjenega, — vsprejemem z novim letom.

Ivan Fischer,

(1035-1) c. kr. notar, Gornjigrad.

! Dunajski moderci !

izbornega kroja, visoke oblike, od 80 kr. do 10 gld.

NOVOSTI:

Čipkasti fachu, plastroni, ovratni prami, vleknji obšivi, chenilni tkanci, volneni tkanci in capuchoni, otroški žvotniki in volnene dokolenice

v bogati izbori pri (878-8)

ERNESTU STÖCKL-nu v Ljubljani.

WEISER-jevo

učilišče in vzgojevališče za deklice

Dunaj, I, Weihburggasse Nr. 10.

Pravica javnosti (1024-1)

za zasebno ljudsko in meščansko šolo, 2 nadaljevalna kurza; penzjonat.

Veliki svetli prostori z izborno ventilacijo, preskušene učiteljske moči, bogata zbirka učnih priprav. Izvrstna hrana in skrbno nadzorovanje gojenk.

Pravovelnjavne svedoče.

Ugodna lega blizu mestnega parka. — Penzjonat je urejen z velikim komfortom. — Za telovadbo in ples posebne dvorane.

Prospekti pošiljajo se brezplačno in frankovano.

Magdalena Vollrath, Dr. Karol Weiser, upraviteljica penzjonata, ravnatelj.

Oddati je

два transitna skladišča

v hiši št. 42 v Spodnji Šiški,

blizu državne železnice, jedno takoj, drugo 1. dne januarja 1892. Več je izvedeti pri P. Lassnik-u v Ljubljani. (970-6)

Mejnarodna PANORAMA

v Ljubljani

na Kongresnem trgu v „Tonhalle“.

Odpri vsak dan od 2. ure popoldne do 9. ure zvečer. — Ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. ure dopoldne in od 2. ure popoldne do 9. ure zvečer.

Ustopnina za osebo 20 kr. 6 ustopnic se dobi za 90 kr. Otroci 10 kr.

Od četrta dne 26. t. m. do ušete sobote dne 28. t. m.:

V. serija: (986-10)

Potovanje po Nemčiji.

≡ Kašlja ni več! ≡

Staro in preizkušeno domače zdravilo so pristni

Oskar Tietze-jevi
čebulni bonboni

ki presenetljivo hitro uplivajo proti kašlju, hripavosti, zasliženju i. t. d. Ze izborna sestava mojih bonbonov je porok za uspeh. Paziti je torej natančno na ime Oskar Tietze in na „čebulno znamko“, ker se prodajajo posnetki, ki so brez vrednosti ali celo škodljivi. — V zveznjah à 20 in 40 kr.

Glavna zaloga: Lekar F. Križan, Kromeriz. Zaloga pri vseh lekarjih in trgovcih s specerijskim blagom. V Ljubljani pri: U. pl. Trakóczy-ju, lekarju in L. Grečel-nu, lekarju. (918-9)

Prodajalka

z dobrimi spričali vsprejme se v specerijsko prodajalnice na deželo. — Pisma naj se pošiljajo pod šifro: P. 2 upravništvo „Slov. Naroda“. (1029-2)

V trgovino z mešanim blagom vsprejme se

učenec

(1027-2)

zmožen slovenskega in nemškega jezika, iz dobre rodovine. — Več pove g. Friderik Skušek, trgovec v Metliki.

Miklavževa in Božična darila!

Spodnja krila iz sukna in iz volne, pletene tricot-jopice in tricot-obleke za otroke. (1026-1)

M. Podkrajšek v Špitalskih ulicah.

Pravi planinski ovčji sir

tolst in pikanten, hlebi po 5 do 7 kil, posebno pripraven za gostilnice; (995-3)

ruski, kineški in holandski

čaj

rum z Jamajke in francoski cognac v steklenicah itd. itd. prodaja in razpošilja

Jos. Bolè na Reki.

Kupuje tudi surovo maslo.

KAROL TILL

Špitalske ulice 10. Ljubljana. Špitalske ulice 10.

Pisni papir in zavitki v kasetah in zavojih. Četrtna ali osmerka z naglavnimi okraski ali napisi. Viskovrstne, litografovarne ali tiskane (najbolj moderna oblika). Vsakovrstne potrebščine za pisarnice ali pisalne mize: podloge za pisanje, tintniki, podstavki za držala, obtežniki, ravniki, sušilni zvitki, pečatila iz prozevine, sušilni kartoni itd. itd. Trgovske knjige, kopirne knjige, beležnice, glavne knjige, ozke strazze, folijo knjige, kvart-knjige, kazala, upisne ali povzetne knjige, knjige beležnice, beležnice za perilo. Ljudski koledarji, pisni in stenski koledarji, koledarji za beležke, koledarji z listki in za listnice, žepni in denarnični koledarji, patentovani stebrični koledarji, dijaški koledarji in skladni koledarji v veliki izbori. (456-12)

Vinska dražba

pri Veliki Nedelji.

V četrtek dne 3. decembra t. l. zdražilo se bode pri graščini Velikonedeljski po vsakoletni navadi po priliki 400 hektolitrov

graščinskega in cerkvenega vina

v kleti Velikonedeljske graščine. — Začetek licitacije je ob 11. uri, kadar vlak pride.

Oskrbništvo Velikonedeljsko

dne 23. novembra 1891.

(1033-1)

Ant. Jesih, oskrbnik.

Za Ljubljano

išče se za neko v Ljubljani koncesijonovano in c. kr. avstrijski patent imajoče podjetje prevzemnik, kateremu ni treba strokovnega znanja, za dōbo 13 let, k čemur so sposobni zasebniki, penzjonisti ali tudi samostojne dame. S kapitalom 2000 gld. je ravno toliko zaslužiti.

Za Ljubljano

Za Ljubljano

Za Ljubljano

Za Ljubljano

Za Ljubljano

Za Ljubljano

Več se izve pri: Gustavu Fuchs-u, na Dunaji, Mariahilferstrasse 67. (1031-1)

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro uplivajoče sredstvo proti kurjim ošesom, žuljem in jedplatih, petah in drugim trdim praskom kože.

Dobiva se v lekarnah.

Veliko priznanih pisem je na na ogled v glavni razpošiljalnici: L. Schwenk-a lekarna (524) Meidling-Dunaj. Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristnega imajo v Ljubljani J. Swoboda, U. pl. Trakóczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovcu A. Egger, W. Thurnwald, J. Birnbacher; v Brezjah A. Aichinger; v Trgu na Koroškem C. Mener; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfbergu A. Huth; v Kranju K. Savnik; v Radgoni C. E. Andrien; v Idriji Josip Warty; v Radovljici A. Roblek; v Celju J. Kupferschmid.

Za Miklavž in Božič!

P. n. slavnemu občinstvu in trgovcem priporočam svojo veliko zalogo raznih sladčičarskih izdelkov, od navadnih do najfinjših sladčic, dalje druga časa primerna darila; vsakovrstne predmete za okrašenje božičnih drevesc lastnega izdelka prodajam na drobno in debelo po jako ugodnih cenah. (1019-2)

Naročila izvršujejo se najhitreje.

Nepoznanim in privatnim naročnikom pošiljam le proti povzetju.

Josipina Šumi

sladčičarska obrt v Ljubljani na Kongresnem trgu (v Zvezdi).